

Aarhus d. 2. maj 2024

Til
Aarhus Kommune
Teknik og Miljø
Natur & Vandløb

Hørings svar

ifm. *Forslag til kommunale Natura 2000-handleplaner 2022-2027*

Danmarks Naturfredningsforening (DN) i Aarhus har med interesse gennemlæst forslag til Natura 2000-handleplaner for N232, N233, N234 og N59.

DN bakker i det store hele op om de anførte tiltag. Vi kan dog ikke lade være med at påpege det problematiske i, at der på tværs af alle planer anvendes mange generelle beskrivelser – som derfor ofte bliver irrelevante eller decideret misvisende i den enkelte plan og konkrete sammenhæng. Det er ærgerligt, og kan vanskeligt tolkes som andet end manglende omhu i udarbejdelsen. F.eks. nævnes hensyn til marine pattedyr i alle handleplanerne; det er dog i sagens natur ikke lige relevant alle steder.

I øvrigt har DN følgende bemærkninger til hver af de fire områder/planer:

59. Kysing Fjord:

Det er – som påpeget ved tidligere høringssvar – uforståeligt og uhensigtsmæssigt, at en plan med titlen "Kysing Fjord" alene omhandler Norsminde Fjord (og altså ikke Kysing Fjord).

Generelt undlader denne handleplan at tage hånd om de største og vigtigste problemer, ikke mindst når udpegningsgrundlaget er sangsvane. Der er således mange generelle naturtiltag som kunne passe på næsten alle områder, men for få specifikke tiltag målrettet sangsvane i Kysing Fjord/Norsminde Fjord. Hvad er f.eks. sammenhængen mellem en udvidelse af arealet med urørt skov og Kysing Fjord/Sangsvane?

En høj vandkvalitet i Norsminde Fjord er altafgørende for at sikre gode fourageringsmuligheder for sangsvane (og andre vandfugle). Belastningen med først og fremmest nitrat fra oplandet inkl. Frederiksdal-inddæmningen (Kysing Fjord, ca. 100 km²) er derfor meget vigtig at få nedbragt. Imidlertid er netop spørgsmål om vandkvalitet henlagt til vandplanlægningen (s. 6), hvilket fuldstændig amputerer Natura 2000 handleplanen.

Der er berettiget fokus på naturens egne dynamikker (s. 9). Højvandsslusen ved Norsminde Fjords udløb forhindrer imidlertid sådanne naturlige dynamikker. Det vil således være en klar fordel for vandkvaliteten i fjorden, at give højvande fra den marine side frit løb, så der kan ske en omrøring og iltning af fjordvandet.

Et ikke uvæsentligt bidrag til eutrofieringen af Norsminde Fjord kommer som nævnt fra Frederiksdal-inddæmningen. En fjernelse af dæmningen langs Norsminde Fjords

sydøstlige side vil kunne få enorm betydning for fjordens fugleliv, og Kalvø og Grims-holm (i handleplanen kaldet Kalvsø og Grimsø!) vil kunne indgå som vigtige, uforstyrrede ynglelokaliteter.

Græsning – også gerne mere græsning – på de tilstødende arealer hilses velkommen.

Vel vidende at det falder udenfor handleplanens snævre fokus ser DN gerne, at der arbejdes for tilvejebringelse af offentlig adgang langs nordsiden af Norsminde Fjord, i lighed med adgangen syd for fjorden (i Odder Kommune).

232. Lillering Skov, Stjær Skov, Tåstrup Sø og Tåstrup Mose:

Aarhus Kommunens arbejde med jordfordeling og afklaring af, om der kan ske en forenkling af ejerstrukturen bør fremhæves som et godt initiativ. Selvom det snævert set falder uden for denne handleplans rammer, vil det være vigtigt at arbejde for, at de to adskilte dele af N2000-området/planen kommer til at udgøre ét hele f.eks. ved målrettet ekstensivering og etablering af helårsgræsning i mellemstykket.

Arealet ved skydebanen (som nu er fraflyttet) udgør en ganske fin botanisk lokalitet, som bør fremmes og integreres bedre i den omgivende natur. DN foreslår at området inddrages i den nærliggende afgræsning for at undgå hurtig tilgroning af tagrør mm.

De i fredningen skitserede stiforløb trænger flere steder til vedligeholdelse. DN har tidligere indsendt en plan for potentielle kommunale opgaver i fredningen og foretaget besigtigelse med kommunen, hvorunder der blev opnået fælles forståelse omkring en række konkrete løsninger. Disse afventer fortsat implementering.

233. Brabrand Sø med omgivelser:

Der er behov for en mere gennemgribende rydning af vedvegetation i rørskoven og på øer og halvøer i Brabrand Sø og ikke mindst Årslev Eng sø.

Kommunens prioritering af rigkær bør understøttes, og DN håber i den forbindelse at afprøvning af nye teknologier (no fence) kan fremme den systematiske afgræsning af de sønære arealer i ådalen.

Det rekreative tryk på fuglelivet i Brabrand Sø omtales ikke, til trods for at der er problemer i forhold til de ynglende fugle. I den forbindelse afventer DN stadig en løsning på spørgsmålet om de rekreative aktiviteter, som blev adresseret men udskudt ifm. seneste revision af vandløbsregulativet for Aarhus Å.

Uden for Natura 2000-området bør der arbejdes for at forsinke vandtilførslen til Brabrand Sø ved monsterregn.

234. Giber Å, Enemærket og Skåde Havbakker:

Det anføres (s. 13) at der er fundet spor af odder to steder ved Aarhus Å. DN formoder, at der her rettelig skal stå Giber Å?

Med venlig hilsen
Sebastian Jonshøj, formand